

2 Tervehditään kielillä

Tavoitteet: Murtaa jää, tehdä osallistujien osaamista näkyväksi ja herättää iloa. Itseluottamuksen synnyttämisen kannalta on tärkeä tunnistaa ja tunnustaa, mitä oppijat jo osaavat.

Kesto: 10 minuuttia.

Tila ja tarvikkeet: Avoin tila ja sanomalehtiä tai värillisiä papereita paikkamerkeiksi.

Harjoituksen kulku:

1. **Sanaton paikanvaihto.** Siirtäkää tarvittaessa tuolit ja pöydät sivuun. Harjoituksen voi tehdä myös pöytien väleissä. Pyydä jokaista ottamaan itselleen yksi aikakauslehden sivu ja menemään seisomaan sen päälle. Näytä sitten mallia: laita lehti lattialle, mene seisomaan sen päälle ja ota katsekontakti johonkuhun. Kun hän katsoo takaisin, nyökkää ja vaihda paikkaa hänen kanssaan. Jatkaa paikanvaihtoa niin, että kaikki pääsevät vaihtamaan paikkaa muutaman kerran.
2. **Paikanvaihto kätellen.** Kerro, että suomalaiset kättelevät paljon. Seuraavaksi paikkaa vaihdetaan niin, että nyökkäyksen jälkeen vaihdetaan paikkaa ja kätellään kohdatessa. Näytä itse esimerkkiä.
3. **Paikanvaihto esittäytyen.** Vaihtakaa paikkaa niin, että kohdatessa kättelette ja esittäydytte (*Minä olen...*) Lopuksi toivottakaa: *Nähdään! / Tervetuloa kurssille!*
4. **Sanallinen paikanvaihto.** Kysy, miten ryhmäläisten omilla äidinkiellillä tervehditään. Jokainen saa opettaa äidinkiellisen tervehdysten ja tervehdystavan koko ryhmälle. Sen jälkeen vaihtakaa paikkoja niin, että kaikki pääsevät tervehtimään kaikilla kielillä ja kaikilla tavoilla.
5. **Harjoitellaan tervehdyksiä ja nimiä.** Pyydä jokaista kirjoittamaan lapulle jokin omankielinen tervehdys (latinalaisilla kirjaimilla, esim. japaniksi tervehdys kirjoitettaisiin "konnichiwa"). Tervehdys voi olla hyvän huomenen toivotus, hyvän yön toivotus, epämuodollinen tervehdys tms. Laittakaa tervehdykset hattuun. Pyydä sitten jokaista vuorotellen nostamaan yksi tervehdys ja lukemaan se ääneen. Lukijan tehtävänä on arvata, kuka on kirjoittanut tervehdysten. Usein asia paljastuu, kun kirjoittaja alkaa hymyillä tai paljastaa itsensä muuten. Toistakaa yhdessä jokainen tervehdys ja siihen liittyvä ele. Tervehdysten kirjoittaja voi auttaa ääntämisessä.
6. Kunkin tervehdysten jälkeen lähdetään liikkumaan tilassa ja tervehditään vastaantulijoita sanomalla vastaantulijan nimi ja tervehdys: *Tere, Laura!* Tämän harjoituksen voi sirotella eri päiviin niin, että joka päivä hatusta otetaan yksi uusi tervehdys.

Vinkki!

Tervehtiminen joka kerran aluksi lisää ryhmäytymistä, ryhmään kuulumisen tunnetta ja nähdyksi tulemisen kokemusta, mitkä kaikki ovat tärkeitä oppimiselle. Opettaja voi vaikkapa opetella jokaisen ryhmäläisen omankielisen tervehdysten ja tervehtiä ryhmäläisiä yksilöllisesti heidän omilla äidinkiellillä.

12 Lauseviesti (Oma suomi 1, s. 14)

Tavoitteet: Harjoitella tekemään sanoista yksinkertaisia lauseita (*me asumme Suomessa, hän puhuu arabiaa*).

Kesto: 20 minuuttia.

Tila ja tarvikkeet: Sanalaput ja portaikko / käytävä / muu avoin tila.

Harjoituksen kulku:

1. Jaa ryhmä kolmen hengen joukkueisiin.
2. Vie sanalaput huoneen tai portaiden toiseen päähän.
3. Yksi joukkueesta juoksee vuorotellen hakemaan pinosta sanalapun ja tuo sen joukkueelle. Voitte sopia, otetaanko lappu sokkona vai saako pelaaja valita pinosta lapun.
4. Kun joukkueella on kolme sanaa, se koettaa rakentaa niistä lauseen. Jos sanat eivät sovi yhteen, yksi jäsenistä käy vaihtamassa sanalapun.
5. Opettaja käy tarkistamassa lauseet ja uusia lappuja haetaan niin kauan, kunnes joukkueella on oikea lause kasassa.
6. Nopein voittaa. Harjoitelkaa kannustamista! (*"Hyvä, hyvä! Jaksaa, jaksaa! Hop hop! Hyvin menee!"*)

Lauseviestin sanalaput:

minä	asumme	suomea
sinä	puhuvat	Suomessa
hän	olen	opiskelija
me	on	englantia
te	asuvat	opettaja
he	puhuu	arabiaa
	asut	Amerikassa
	puhutte	Helsingissä

56 Minun kotini (Oma suomi 1, s. 76–78)

Tavoitteet: Tehdä jokainen ryhmäläinen näkyväksi, tutustua toisiin syvemmin, herättää tunteita ja kerrata asumiseen liittyvää sanastoa.

Kesto: Vaatii opiskelijoilta valmistelua, luokassa 60 minuuttia.

Tila ja tarvikkeet: Laaja avoin tila, esim. metsä tai puisto, adjektiivikortit (ks. harjoitus 55) ja sinitarraa/maalarinteippiä.

Harjoituksen kulku:

1. Pyydä jokaista opiskelijaa tuomaan kodistaan joitakin valokuvia tai muutama itselleen tärkeä/rakas esine (esim. kodin tunnelmaa kuvaavia kankaita yms.).
2. Jokainen valitsee adjektiivikorteista omaa kotiaan ja oman kotinsa tunnelmaa kuvaavia kortteja tai sanoja, ja kirjoittaa kodistaan tekstin: *Minun kotini on... valoisa, korkea, valkoinen, turvallinen...*
3. Sen jälkeen jokainen saa tehdä esineistä tilaan tai luontoon asetelman ja liittää mukaan adjektiivikortteja.
4. Lopuksi kiertäkää kaikkien "kodit". Jokainen saa lukea ääneen kirjoittamansa tekstit.

HUOM!

Harjoitus on hyvin henkilökohtainen ja nostaa yleensä esiin monenlaisia tunteita. Tee harjoitus vain, jos ryhmäläisesi luottavat toisiinsa ja kokevat olonsa ryhmässä turvalliseksi.

57 Loppuarviointi: Papuäänestys

Tavoitteet: Herätellä ryhmä huomaamaan omaa oppimistaan ja kiinnostuksen kohteitaan.

Kesto: 15 minuuttia.

Tila ja tarvikkeet: Avoin tila, papuja (tai herneitä, helmiä tms.), tyhjiä papereita ja tussit.

Harjoituksen kulku:

1. Kirjoita tässä osiossa tekemienne harjoitusten otsikot erillisille A4-arkeille ja asettele paperit eri puolille luokkaa.
2. Anna kullekin osallistujalle 3 papua, joilla äänestetään. Jokainen saa käyttää papunsa niin kuin haluaa antamalla suosikkiharjoitukselleen 1–3 papua.
3. Eniten papuja saaneista harjoituksista keskustellaan:
Ketkä äänestivät tätä harjoitusta?
Mitä muistat harjoituksesta?
Miksi harjoitus oli hyvä?
Oliko harjoituksessa naurua vai oliko harjoitus vakava?
Mitä opit harjoituksen aikana?

83 Cocktail-kutsut eli kokkarit

Tavoitteet: Virittäytyä teemaan, lämmitellä ja tutustua toisiin opiskelijoihin.

Kesto: 15 minuuttia.

Tila ja tarvikkeet: Avoin tila.

Harjoituksen kulku:

1. Kokkareita voi käyttää, kun orientoidutaan uuteen aiheeseen tai viritellään myönteistä tunnelmaa ryhmässä. Anna ryhmälle myönteisiä keskusteluteemoja, kuten:
Mitä harrastat? Minne haluaisit matkustaa? Mikä on paras paikka tässä kaupungissa?
2. Kappaleessa 8 tärkeää ovat tunteet ja hyvinvointi, joten keskusteluteemat voisivat olla: *Mikä naurattaa sinua? Mikä suututtaa sinua? Mikä saa sinut iloiseksi? Mitä sinä rakastat tehdä? Miten rentoudut?*
3. Opiskelijat kävelevät tilassa ja hakeutuvat keskusteluun jonkun toisen kanssa. Voit käyttää kävelyn aikana kelloa, jonka soidessa on aika vaihtaa paria.
4. Voit myös tukea ryhmäytymistä kokkareiden avulla antamalla ohjeita: *Mene pariin sellaisen luo, jonka kanssa et ole viime viikolla jutellut.* Keskusteluparit voidaan myös arpoa.

Vinkki!

Poimi kokkareille hyviä keskusteluteemoja Opettajan puhepaketista (Asikainen 2013: 35–38).

Kehu kaveriasi

Tavoitteet: Tunnistaa omia ja toisten vahvuuksia, tukea itsetuntoa ja minäkuvaa sekä vahvistaa ryhmän me-henkeä. Harjoitus kehittää myös opiskelijoiden kykyä antaa positiivista palautetta vertaisryhmässä.

Kesto: 30 minuuttia.

Tila ja tarvikkeet: Avoin tila, adjektiivikortit (ks. harjoitus 55) tai jotkut muut vahvuuskortit, esim. Motiivi-hankkeen vahvuuskortit tai Suomen mielenterveysseuran vahvuuskortit, kyniä, papereita.

Harjoituksen kulku:

1. Varmista, että kaikki ymmärtävät vahvuuskorteissa olevat sanat.
2. Suunnitelkaa jokaiselle sanalle havainnollinen liike. Esim. *liikunnallinen* → näyttää hauista, *innostuva* → hymyilee ja nostaa peukun, *kekseliäs* → etusormella ensin kosketus otsaan ja sitten sormi pystyyyn jne. Liikkeet voi suunnitella yhdessä tai jakaa ryhmän pienryhmiin, jolloin jokainen pienryhmä suunnittelee liikkeet esim. viiteen korttiin.
3. Harjoitelkaa sanoja: yksi ryhmästä huutaa vahvuussanoja, ja muu ryhmä tekee sanaan kuuluvan liikkeen ja toistaa sanan yhdessä.
4. Opiskelijat palaavat 5 hengen pienryhmiin. Pienryhmässä neljä muuta valitsee vuorotellen yhdelle ryhmästä neljä vahvuutta. He kertovat myös, missä tilanteessa ovat huomanneet vahvuuden ja miten vahvuus ilmenee. Saa käyttää apukieliä, käännösohjelmia ja vertaistulkausta.
5. Tehtävä jatkuu piirtämällä Vahvuuksien käsi:
  - a. Näytä itse mallia piirtämällä paperille käsiesi ääriviivat. Sitten opiskelijat tekevät omille papereilleen omien käsiensä ääriviivat.
  - b. Kirjoitakaa oikean käden sormiin edellisen tehtävän vahvuudet. Peukun kohdalle jokainen kirjoittaa vahvuuden, jota ryhmässä ei sanottu, mutta jonka itse ajattelee itsellään olevan.
  - c. Kirjoitakaa vasemman käden sormiin taitoja, joita haluaisitte oppia. Taitoja kuvaavia sanoja voi kerätä etukäteen taululle.
6. Opiskelijat palaavat takaisin pienryhmiin ja näyttävät omat käsikuvansa. He keskustelevat pienryhmissä siitä, mitä taitoja kukin haluaisi oppia.

HUOM!

Tehtävä pohjustaa hyvin esim. erilaisten ura- ja opiskelusuunnitelmien tekemistä tai keskustelua ja tiedonhakua siitä, missä näitä erilaisia taitoja voidaan oppia.

Vinkki!

Käsimetaphora voi käyttää myös omien verkostojen tutkimiseen (ks. esim. harjoitus 90. Elämän bensamittari): kullekin sormelle merkitään henkilö, jonka puoleen voi kääntyä, jos tarvitsee apua (tai keiden ihmisten kanssa on viikon aikana tekemisissä jne. aiheen ja tarpeen mukaan).